XXIX. évfolyam. Pécs, 1901. junius hó 2., vasárnap. 126-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy hóra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:
Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot
vissza nem adunk.

Az uj kereskedelmi szerződések.

Pécs, 1901. junius 1.

Mikor a magyar kormány a magyar osztrák vám- és kereskedelmi szövetségnek a hatvanhetes törvénynyel ellenkező egyoldalu föntartását kierőszakolta, azzal iparkodott megnyugtatni a háborgó kedélyeket, hogy az egyoldalulag föntartott vámközösség lejárati idejét egyesitette a külkereskedelmi szerződések lejáratával, állitólag abból a célból, hogy arra az esetre, ha a vámközösség alapján nem sikerülne a magyar érdekeket kielégitő kereskedelmi szerződéseket kötni a külállamokkal, akkor áttérhetünk az önálló vámterület alapjára és külön szerződhetünk saját érdekeinknek megfelelően a külfölddel.

Természetes dolog, hogy a magyar kormány, mikor ezt az igéretet tette, távolról sem gondolt arra, hogy annak megvalósitása komolyan be is következhessék, mert el volt és el van tökélve, hogy bármiként üssenek is ki azok a vámközösségi alapon kötött kereskedelmi szerződések, azokat Magyarország részéről föltétlenül el fogják fogadni és csüréscsavarással ráfogják a legkedvezőtlenebb szerződésekre is, hogy azok a magyar érdekeket teljesen kielégitik.

Főfontosságu dolog tehát annak a megállapitása, hogy miben áll voltaképen Magyarország érdeke a külkereskedelmi szerződéseknél s erre nézve igen becses anyagot szolgáltatott *Láng* Lajosnak a magyar közgazdasági társaság csütörtöki közgyülésén tartott elnöki megnyitó beszéde, mely szerint a mi érdekeinknek az felelne meg legjobban, ha a reánk nézve legnagyobb fontossággal biró *nyugati államok, első sorban pedig Németország, a saját vámpolitikájukban minél több teret engednének a kereskedelmi szabadságnak.*

Szükséges lenne ez nemcsak azért, hogy a mi nyersterményeink piacát képező államokban, főleg Németországban továbbra is elhelyezhessük azokat, hanem azért is, mert minél nagyobb vámkedvezményeket eszközölhetünk ki nyersterményeink számára a nyugati államokban, annál inkább kedvezményezhetjük a keleti államok mezőgazdasági terményeinek behozatalát, a minek ellenében aztán a keleti államoktól ipari kivitelünk tekintetében kaphatnánk vámengedményeket. Mert azt határozottan kijelentette *Láng* Lajos, hogy *ipari érdekeink előmozditása szempontjából is messzebb nem mehetünk a mezőgazdasági termények vámjában a keleti államoknak nyujtandó kedvezmények tekintetében, mint a mennyi engedményt viszont mi a nyugoti államoktól és főleg Németországtól nyerünk a saját mezőgazdasági termányeink számára.*

De hát ebben a tekintetben a mi érdekeink komlokegyenest ellenkeznek az osztrák érdekekkel, mert ezeknek meg az az érdekük, hogy a közös vámterület minél jobban elzárkózzék a nyugati államoktól, mert ha az ezekkel kötendő szerződésekben nagyobb teret engedünk a kereskedelmi szabadságnak, nem monopolizálhatná Ausztria a mi nyersterményeinket, melyeket másutt is elhelyezhetnénk, a nyugoti államoknak biztositandó nagyobb kereskedelmi szabadság pedig ezeknek ipari versenyét mozditaná elő a közös vámterületen s különösen Magyarországon az osztrák ipar kárára.

Viszont a keleti államokkal szemben az az érdeke Ausztriának, hogy azoknak minél nagyobb kedvezményeket nyujtsunk a mezőgazdasági behozatalra, mert igy az iparos Ausztria olcsóbban jutna a mi mezőgazdasági termányeinkhez is, melyeket a rájuk zuditott keleti államok nyersterményeinek versenye nyomna; az osztrák ipar pedig ezenfelül még viszonzásul kiviteli kedvezményeket is nyerne a keleti államoktól.

Ezt az érdekellentétet *Láng* Lajos is elismerte emlitett beszédében, mikor kijelentette, hogy ily nagy és életbevágó kérdések körül *végleges megállapodás csak az érdekek hosszas küzdelme és az ellentétes felfogások lassu kiegyenlitése után történhetik.* Hogy azonban erre milyen kevés a kilátás, azt élénken illusztrálja az osztrák iparosoknak Láng Lajos által ismertetett mozgalma, akik az iparnak csaknem minden ágában vámemelésekre törekszenek, még akkor is, ha az áruforgalmi és statisztikai adatok az egyes iparágakban nemcsak elég kedvező helyzetét, de egyenesen jelentékeny fejlődését mutatják azoknak, sőt éppen a mutatkozó fejlődéssel akarják indokolni az óhajtott vámemelést.

Sajnos tapasztalásból tudjuk, hogy az Ausztria és Magyarország között fenforgó ilyen érdekellentétek hogyan szoktak kiegyenlitést nyerni s el lehetünk rá készülve, hogy az uj kereskedelmi szerződések megkötésénél is ilyen kiegyenlitést fognak nyerni: mi szépen meg fogunk hátrálni az osztrák érdekek elől, meghozzuk a gazdasági áldozatokat a balul megmagyarázott nagyhatalmi állásnak s a birodalmi egységnek; de hogy a gazdasági érdekünk védelmében elmenjünk a magyar állam gazdasági elkülönzéséig, azt ugyan ne várja senki a közösügyes alapon álló kormánytól.

Érdekeinket ezuttal annál kevésbé leszünk képesek a közös alapon megvédelmezni, mert nemcsak az ellentétes osztrák érdekekkel, hanem a Németországban fölülkerekedett agrárpolitikai irányzattal is szembe kell majd szállnunk. Az osztrákok a Németországgal folytatandó alkudozásoknál nemcsak szövetségeseink nem lesznek, de szövetkezni fognak a német agráriusokkal a német gabonavámok fölemelésének keresztülvitelére, mert ez okot és alkalmat fog nekik szolgáltatni az osztrák-magyar vámterület ipari vámjainak fölemelésére, a mi legfőbb vágyukat képezi.

Ilyen viszonyok között valóságos oktalanság az alkudozásokat Ausztriával közösen csak meg is inditani a külkereskedelmi szerződéseket illetőleg, hisz az alkudozáshoz fogadott társunk érdeke éppen az, hogy az alkudozás célját képező egyezmény a mi érdekeink vereségét eredményezze.

Ha csak egy kis életrevalóság, a saját életérdekei iránt való legparányibb fogékonyság lenne is a nemzetben, egy emberként kellene sorakoznia ez ellen a nemzetölő politika ellen a közelgő választásoknál; de a harminc éves szolgai meghunyászkodás kiölt belőle minden érzéket nemcsak a saját méltósága, de helyesen fölfogott anyagi érdeke iránt is s most is majd eladja ősi örökségét a közösügyes tál lencséért: egy kis választási eszemiszomért, meg mézes-mázos igéretekért.

Dr. TOLNAI
VIZGYÓGYINTÉZETE
Pécsett, a sétatéren. — (Nyitva egész éven át.)

Az intézetben minden a vizgyógymódhoz tartozó eljárások végeztetnek PRIESSNITZ és KNEIPP rendszere szerint.
Massage, villanyozás és villanyos fényfürdő. Meleg ásványfürdők: vaslápsó, fenyő, halleini anyaglugsó és kénfürdők.
Szénsavas, villanyos és elkülönitett gőzfürdő. Belégző-osztály: só, törpefenyő és lignosulfit belégzéssel.
Harmino jegy egy rendszeres vizkurára 18 frt. A jegyek 40 napi érvényességgel birnak.
Modern berendezés, szigoru tisztaság, gondos orvosi felügyelet.
Rendelés és felvétel naponta d. u. 4—6-ig.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

*** Minta pártszervezés a dárdai kerületben.** A felülről lefelé szervezkedő baranyamegyei szabadelvüpárt pécsi Barnum-gyüléséből a dárdai kerületbeli pártszervezet megalakitására kiküldött *Stankovics* Döme, dárdai ügyvéd a mai napra tüzte ki Baranya-Monostorra a szervező gyülést, hogy azon a kerületi kormánypárt a központból kapott recipe szerint megalakuljon, főleg pedig, hogy a központ által a kerületnek szánt képviselőjelölt kikiáltassék s ez által a dolog azt a szinezetet nyerje, mintha az a hivatalos jelölés csupán a kerületbeli választók legforróbb szivbeli vágyakozásának kielégitésére történt volna.

Már reggeli 8 órakor kezdtek gyülekezni a hivatalos jelöléssel éppen nem rokonszenvező választók a gyülésnek helyéül kitüzött monostori nagykorcsma udvarán; féltizkor megérkeztek a dárdai intéző urak és a közigazgatási egész apparátus, a járási tisztviselők, kettő kivételével a járás összes községi és körjegyzői, községi birák stb. Mikor *Stankovits* Döme 10 perccel tiz óra után a gyülést megnyitotta, lehettek mindössze vagy háromszázan.

A szervezés azonban már a tisztikar megalakitásánál sem akart a megszokott s a központban elhatározott sablon szerint simán menni. — Járási pártelnöknek Stankovicsot akarták kikiáltani a megjelentek, de mivel ez felülről nem igy volt előre megcsinálva, Stankovics azzal háritotta el a kiadott ordre de bataille megzavarását, hogy ő mint a központ kiküldöttje nem fogadhatja el a járási elnökséget (Szt-Lőrincen, Sásdon, Pécsváradon, Mohácson mindenütt a központi kiküldött lett a pártelnök), ajánja tehát pártelnökül Dr. *Kiss* Emil ügyvédet. E szerint tehát Kiss Emil lett kikiáltva pártelnöknek, a ki emez uj méltósága előérzetében már feketébe öltözve jelent meg a gyülésen.

Az alelnök választásnál ujra kitört a vihar. A központi intézkedést nem ismerő, vagy respektálni nem akaró többség *Bihari* Benő dárdai ügyvéd nevét hangoztatta, de az elnöki hely körül csoportosuló intézők *Kulcsár* Sándor, hercegszőllősi ref. lelkészt kiáltották, s igy a központ kiküldöttje Kulcsár Sándort jelentette ki megválasztott pártelnöknek. Ugyanigy lett aztán megválasztva pártelnöknek Dr. *Narancsik* Károly dárdai ügyvéd és lettek kijelölve a községi bizalmi férfiak.

Fél 11 órakor *Kiss* Emil átvette az ekként megszervezett gyülés vezetését s megköszönte a beléje helyezett bizalmat; mire aztán áttértek a képviselőjelölt a jánlására. Az elnöki emelvény körül csoportosuló bizalmasok *Kardos* Kálmán nevét hangoztatták, távolabb már többen *Mayer* Bélát kiáltozták, a legtöbben azonban Dr. *Antal* Gyulát éltették.

Az elnök azonban ugy látszik, csak a körülötte állókat hallotta s azért hamarosan határozatként kijelentette, hogy a gyülés a dárdai kerület képviselőjéül *Kardos* Kálmánt jelölte.

Óriási lárma keletkezett erre az elnöki kijelentésre s minden oldalról *Antal* Gyula éltetése hangzott s követelték, hogy ez nyilatkozzék a történtekről. *Kiss* Emil elnök ezt már meghallotta s azért hirtelen bezárta az ülést és sietve távozott, de az ott maradtak tovább is zajongva követelték, hogy Antal Gyula nyilatkozzék.

Erre *Antal* Gyula fellépett a korcsmaépület emelkedettebb tornácára, de *Stenge* Ferenc főszolgabiró eléje állt azzal, hogy a gyülés be lévén rekesztve, most már nem lehet beszédet tartani; mire *Antal* Gyula megjegyezte, hogy nincs is szándékában beszédet tartani, csak meg akarja nyugtatni a zajongókat, hogy távozzanak, mert ugy is lesz még alkalmuk őt hallani odahaza községeikben.

Kulcsár Sándor alelnök erre, tán hogy ő is fungálhasson valamelyest, *Antal Gyulát letaszitotta a tornácról.*

Minden képzeletet fölülhalad az az óriási ingerültség, mely erre Antal Gyula hiveit el fogta. Száz ököl is nyomult egyszerre az erőszakoskodo alelnök felé és bizony keservesen sinylette volna meg hősködését, ha a körülötte állók még idejében el nem rántják a tornácról s be nem tuszkolják a vendéglő egyik szobájába. Antal Gyula közbelépésére ezután a fölháborodott zajongók szitkozódva távoztak a pártszervező mintagyülés szinhelyéről.

Igy végződött a dárdai kerület szervezési komédiája, melynek föladata lett volna menedéket szolgáltatni a képviselőház emeritált alelnökének, aki már odahaza is megszünt próféta lenni.

Hadgyakorlatok Baranyában.

Pécs, 1901. junius 1.

Még három teljes hónap van hátra a hadgyakorlatok idejéig, de már is lázas erővel és katonai pontossággal folynak az előkészületek illetékes körökben az idei „nagy napok«-ra. Az ország katonaságának nagy része, négy hadtest fog összejönni augusztus hóban Baranyamegye területén. Itt lesz akkor az ország központja, mert a marsfiak harci riadalánál jelen lesz a legfelsőbb hadur, a király...

Már a tél folyamán el volt döntve, hogy ez évben királygyakorlatok lesznek Pécs környékén. Az előmunkálatok megkezdődtek s a hadgyakorlatok tervezete immár készen áll. E programm szerint a gyakorlatok lefolyása a következő lesz:

Agusztus 17-én kezdik meg az ezredek a hadgyakorlatokat állomáshelyeiken 24-ig bezárólag.

Másnap, 25-én és 26-án, hagyják el állomásaikat a kijelölt négy hadtest katonái. Külön vonatok szállitják a katonákat Budapest alá Budafokig. Innen 27-én gyalog mennek át a gyakorlatok szinterére: Pécs környékére s elfogialják kijelölendő helyeiket.

Szeptember 4-ik napjáig ezred és dandárgyakorlatokat folytatnak, majd 10-ig had osztályonként mérik össze a katonák erejüket.

Ekkor, szeptember 10-én érkezik meg a király a főhadiszállásra: Pécs érintésével Dolnji- Miholjácra s ekkor veszik kezdetüket a királygyakorlatok.

A jelenlevő négy hadtest két részre osztva: két-két hadtest fog egymással szemben harcolni egy teljes hétig, szeptember 17-ig.

Ekkor fejeződik be a hadgyakorlat s ez a nap lesz az öreg bakák legérdekesebb napja. Ekkor következik el ugyanis ott a gyakorlatok szinhelyén a »lefuvás« pillanata.

A „Pécsi Figyelő" tárcája.

Haldokló gyermek.

— Andersen. —

Anyám, fáradt vagyok s az éj már oly közel,
Oh, engedd, hadd pihenjek puha öleden.
De rejtsd el előlem könyedet, rejtsd el keserveid,
Oh ugy fáj nekem sóhajod, égetnek könyeid —
Ugy fázom; s körültünk látod, minden oly sötét.
De mielőtt elaludnék, oh mily öröm látnom
A ragyogó angyalt, ki majd álmom fölött [virraszt,
S az arany sugarakat, mik körülölelik őt.
Nem hallasz éneket és édes dallamokat,
Melyek az égből szállanak felénk?
Az angyal itt áll mellettem, hallod, mint hiv,
Nem hallod anyám, hogy miként hivogat?
Én hallom, miket beszél s látom mosolygását,
Látom hófehér, lebegő szárnyait
S a szép virágokat, miket ölembe hint.
A mennyben ugy-e nekem is lesznek majd [szárnyaim?
Oh, mily boldogan fogok meghalni én!
De mért szorisz oly busan karjaidba anyám?
Mért sóhajtsz oly nagyon, ezt én nem érthetem
S mért hullnak könyeid, óh mondd meg én [nekem.
Hisz te mindig az én édes jó anyám maradsz.
Azért, kérlek anyám, ne sirj többé tehát;
Ha szenvedni látlak, ugy szenvedek én is...
Ah, oly beteg vagyok, a fájdalom lecsukja [pillám
Ég veled! Mennybe visz az angyal! Isten ve- [led anyám!

B. Cl.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Elmultak a pünkösdi ünnepek is. A *piros pünkösd* azonban esős pünkösd volt s nem hiába volt előtte való napon *Orbán*, az utolsó fagyos szent napja, de szeszélyes időjárást is kaptunk pünkösdre. Melegnek meleg volt az idő; ragyogott is a derült ég, de folyton felhők jártak rajta s meg megeredt, csak ugy zuhogott az eső az ünneplő emberiség nyaka közé.

Pedig a legszebb ünnep a pönkösd. — Olyan, mint a hajnal, hogy méltán lehet nevezni a hajnal ünnepének. Mint egy poétatoll el is nevezte, irván a megindokolását a következőkben: Rózsaszin fátyollal ereszkedik a földre pünkösd ünnepe. Büvös szövedékén ragyogva sugárzik át a kelő nap aureolája. Fény és csillogás mindenütt a természet ájtatos csöndjén. Friss szellő bólingálja a lombkoronás fák harmatos ágait, mosolyogva nyitják szét szirmaikat a virágok miriádjai, faunok, driádok nyüzsgő táncra kelnek... Hozsánna néked pünkösd! Mintha a természet ünnepe tiszta, uj érzéseket fakasztana az emberek szivében is. A közös érzés hatk akkordjai zendülnek meg benne, szeplőtlen, gyengéd érzelmek, melyeknek langy fuvallatára elcsitulnak a háborgó szenvedélyek. A testvériség, az emberszeretet ünnepe ez! Széthullanak a bilincsek, melyeknek rozsdás láncai a lelket fogva tartották. A szabadság kupolája alatt különbség nélkül összegyülnek az emberek, hogy meleg kézszoritást váltsanak egymással és megoszszák az élet örömeit, melyet megtévelyedett lélekkel megvontak egymástól. Bünbocsánat napja van. Egy közös törzsből fejlődött pünkösd ünnepe. A gondolat szépsége, az érzelem hatalma átvitte a népek szokásai közé s az évek meg-megujhodó ünnepségéből kikristályosodik az emberi közösségek szimboluma. Minden, a mi van, mindnyájunk közös tulajdona: Az édes anyaföld, az élet, a jóság, a szeretet. Ne foszszuk meg egymást tőlük, mert mindenkit joggal megilletnek. Kiméljük egymást, szeressük egymást! Ezt hirdeti Pünkösd, a hajnal ünnepe!

És megihleti, dalra gyujtja a költőt is a Szentlélek eljövetelének napja s dalol róla emelkedett, magasztos hangon:

A ki pénzt akar megtakaritani

keresse fel a »**GÓLYA**« boltot, mert most mindenkinek alkalma nyilik arra, hogy *szép* és *jó árut*, olcsón vásárolhat **kevés pénzért** azért, mert **jelenlegi** nagy kiterjedésü **üzlethelyiségemet kénytelen vagyok változtatni** s a tulhalmozott, raktáron levő összes áruczikkeket **igen olcsón árusitom el.**

A „GÓLYÁ"-hoz czimzett üzlet **KIRÁLY-UTCZA.**

Stark Benedek fia

rőfös- és divatárukereskedő.

Elrabolt vasuti pénztár.

(Betörés az üszöghi állomáson.)

— Saját tudósitónktól. —

Pécsett, 1901. junius hó 1.

Azok között a dolgok között, melyek oly sokszor részesülnek megrovásban s melyeknek javitását, ujjáalakitását oly sokszor szinte egyhangulag követelte a helyi sajtó, számtalanszor helyet foglalt az üszöghi állomás, minden épületével, melyek mindegyike már régóta megérett arra, hogy legalább is tatarozzák. Hányszor volt szó az állomásépület rozoga voltáról, hányszor panaszkodtunk a közönség érdekében — a kellőleg berendezett üszöghi várótermek hiányáról. — S mindezt hiába! De nem csupán az állomási épület az, mely ilyen »végelgyengülés«-ben szenved, hanem hasonlólag ósdi, s roskatag a fűtőházi épület is.

Bizonyára élénk emlékezetében van még közönségünknek ama baleset, melynek egy vasuti fűtőházi munkás esett áldozatául, kire (szinte nevetséges leirni) munkaközben rázuhant a fűtőház sarkaiban agyonrozsdásodott hatalmas kapuja! Mára virradóra aztán ismét beszéltetett magáról az üszöghi állomás, mely mint valami pártában maradt vén leány, erények hiányában, hibáival hivalkodik, büszkélkedik s abban leli a maga komikus hiuságának kielégitését, hogy dicsekedve mutogatja a maga roncsolt voltát! Száraz, hivatalos formában futott hire ma reggel, hogy az üszöghi vasuti pénztárt kirabolták, kezdetét vette a hivatalos copf-fonás, a távirda Morse gépei éles egyhanguságukban szerte kopogták a hirt Uszögből Pécsre, Pécsről a zágrábi m. á. v. üzletvezetőségeig s mire e sorok iródnak, akkorára bátran odabigygyeszthetjük eme tudósitásunk végére, azt a konvencionális közhelyet, hogy: »a csendőrség nyomozza az ismeretlen tettest!«

Igen! A csendőrség nyomoz, több mint valószinü, hogy kézrekeriti az »ismeretlen« tettest, az üszöghi állomás azonban megmaradt annak, a mi volt: egy minden tekintetben rozoga, ósdi tákolmány, mely majd a közel jövőben ismét gondoskodni fog arról, hogy hasonló hirek alakjában beszéltessen magáról.

Az üszöghi elrabolt vasuti pénztár dolgában tudósitónk a következő részleteket közli:

A m. kir. államvasutak pécsi állomási főpénztára már a tegnapi napon megkapta az állomási, fűtőházi és kebelbeli vonat személyzet kifizetésére szánt összeget, melyből *Springsfeld* Gyula pécsi állomási fizető főtiszt, még a tegnapi nap folyamán, az üszöghi állomás, illetve fűtőházi személyzet kifizetése céljából *kétezerhatszáz koronát* adott át *Regelsberg* Hugó, az üszöghi fűtőház irodatisztjének.

Regelsberg Hugónak irodatiszt, a fűtőházi munkások s a vasuti személyzet egy részét a munkatorlódás elkerülése végett már tegnap kifizette s az igy föntmaradt száznyolcvanhét korona 22 fillért iróasztalának fiókjába zárta el, még pedig azért, mert az ily hivatalos pénzek megőrzésére az üszöghi állomáson semmiféle biztositékot nyujtó szekrény nem áll rendelkezésre, kivéve a személypénztárt, hol azonban ilyen összegek ideiglenes elhelyezése könnyen zavart okozhat s igy tilos is.

Ma reggel hét órakor aztán *Regelsberg* Hugó irodatiszt a további fizetések teljesitése végett bement hivatalába, hol azonban halálra vált arccal, rémülten tapasztalta, hogy az éj folyamán valaki feltörte iróasztalát s a benne volt pénzt elrabolta.

Azonnal távirati jelentést tett az esetről a pécsi állomásra, értesitette az esetről a rendőrséget s a zágrábi üzletvezetőséget, honnan még a mai nap folyamán Pécsre érkezik a vizsgálat megejtésére kiküldött bizottság.

A nyomban a helyszinén megejtett vizsgálatot a csendőrség közegeinek jelenlétében *Pártos* Gyula fűtőházi főnök eszközölte s a vizsgálat során megállapitották, hogy a betörést az éj folyamán akként követte el az ismeretlen tettes, hogy a fűtőházi iroda ablakát gittel bekent papiros segitségével benyomta s a támadt résen bemászott.

Odabent aztán már könnyü dolga akadt, mely mindössze annyiból állt, hogy felfeszitette az iróasztal fiókját, mely feladatot akként oldotta meg a tettes, hogy az iróasztal tetejét felemelve, a fiók zárját kiemelte sarkából s ime ezzel nyitva állt előtte a fiók, melyben azonban legnagyobb csalódására csak száznyolcvanhét korona 22 fillért talált.

A vizsgálat során szinte kétségtelenné vált, hogy a könnyüszerrel elkövetett betörés tettese csakis valamely vasuti alkalmazott lehetett, mert csak is vasuti alkalmazott tudhatott a pénz hollétéről s a tettes csak abban tévedt, hogy kétségtelenül nagyobb összeget várt, mert a talált csekélységért aligha kockáztatta volna szabadságát.

A csendőrség ez irányban folytatja az erélyes nyomozást, mely bizonyára rövidesen a kivánt eredményhez fog vezetni.

Hirek.

Pécs, 1901. junius 1.

Hány a bolond.

— Az elmebegek összeirása. —

Az egészségügyi közigazgatás egyik fontos kelléke az egészségügyi statisztika, melynek tizévenkint ujra rekonstruált adataiból még hozzávetőleg sem állapitható meg az elmebetegek száma. Ez a körülmény inditotta *Széll* Kálmán miniszterelnököt, hogy belügyminiszteri hatáskörében körrendeletet intézzen a törvényhatóságokhoz, melyben azt kivánja, hogy az összes elmebetegeket ez év augusztus havának közepéig országszerte irják össze. A kibocsátott számlálólapoknak egyik érdekes kérdőpontja az, mely az alkoholizmus statisztikáját van hivatva megállapitani. A körrendelet ezt a kérdőpontot azzal indokolja, hogy tudomást akar szerezni a belügyminiszter arról, hogy mekkora hatással van a szeszszel való visszaélés az elmebetegek produkciójára nézve. E hatás mérlegelését ugy közigazgatási, mint nemzetgazdasági intézkedések alapjául kivánja fölhasználni a belügyminiszter.

A nagy horderejü és szociális szempontból eléggé nem is méltányolható körrendelet részletes utasitásai a következők:

Zugó viharban a ki jöttél,
Légy üdvöz, tiszta Lélek!
Galamb képében megjelentél,
Küldötte fényes égnek.
És íme, tűznyelvek lebegnek,
A merre ér a szárnyad,
S utánad a hitküzdelemnek
Rajongó vágya támad.

Az egyszerü halászok ajkán
Ihlett szavak beszélnek,
Kik összebujtak félve, gyáván,
A harc terére lépnek.
Százféle nyelven prédikálnak,
Hirdetve uj világot,
Hol egyformán helyt találnak
A koldusok s királyok.

És száll a szó a nagyvilágba,
Keletre, napnyugatra,
Ledől a piszkos föld porába,
A bálványok hatalma;
S a rom felett, a merre szem lát,
Uj templomok ragyognak,
És enyhe szellő viszi hangját
Magasztos himnuszoknak.

És vértanu lesz a pogányból,
Ki szidta a keresztet,
Szent lesz az ádáz katonából,
Lelkén hit fénye reszket.
És mindenütt, a hol a földön
Tanyára lelsz a szivben,
Áld és dicsér a sziv örökkön,
Csodás Szentlélek Isten.

Pünkösd napján nálunk, a Mecsek alján, uj életre támadt halottaiból egy régi egyesület. Vagy talán nem is halt meg, csak aludt? Elég az hozzá, hogy uj életre támadt a *pécsi céllövők* egyesülete s végre vannak embereink, kik hivatásból gyakorolják a céllövészetet s nem lőnek — bakot.

Pünkösd két ünnepén négyezer ifja nagy Magyarországnak országos tornaversenyt tartott Budapesten. Szép volt, fenséges és magasztos ez az ünnep s még szebb lett volna, ha nem hangzik rajta a — Gotterhalte. Node gyengén hangzott, mert négyezer láb dübörgő dobbanása elnyomta s négyezer ajak harsogva gyujtott rá nyomban utána, hogy: »Isten áldd meg a magyart!« A tornaversenyen a pécsi diákok is résztvettek és hoztak haza dicsőséget eleget, ha nem is annyit, a mennyire számitottak. Mert hát az első dijat, a győzelmi zászlót a szabadkai diákok vitték el s négy ezer versenyző között bizony nagy volt a verseny a babérért, a mi a zászlón kivül megmaradt.

A vidéki hirlapirók is kongresszust tartottak pünkösdkor. Tavaly husvétkor Pécsett volt a kongresszus; az idén a Hortobágy mellett Debrecenben. És a kongresszuson Bohémia fiai komolyan tárgyaltak a vidéki ujságirók jövőjéről és sok olyan üdvös határozatot hoztak, a mi ha irott malaszt nem marad, nagyban előmozditja a sajtó munkásainak sorsát.

Az ország főiskolái, akadémiái és az egyetemek ifjusága Selmecbányán tartotta pünkösdkor kongresszusát. Ez a *diák-kongresszus* azonban inkább politikai hecc volt, mint sem a magyar főiskolák ügyeinek megbeszélése, s igy helyesen tették a pécsi jogászok, hogy nem képviseltették magukat a kongresszuson. Végre is mindennek meg van a maga határa s megvan főkép a felekezeti harcnak, mely bizony furcsa szinben tünteti fel nemcsak az ifjuságot, hanem azokat a politikai vigéceket is, kik az ifjuság félrevezetésében s az ifjuságnak politikai célokra való felhasználásában utaznak.

Hogy a kongresszusokkal végezzünk, meg kell még emlitenünk, hogy a felsőkereskedelmi iskolák tanárai Aradon, a végrehajtók pedig Kassán kongresszusoztak.

E héten volt az *unio* emléke is. Erdély, a bérces kis haza 1848-ban hónapokon keresztül menyasszonyi vágygyal lélekzett Magyarország felé, mely már március 15-ike óta élvezte a szabadságot s kimondta a nagy

---

A nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi és m. kir. kereskedelemügyi miniszter uraknak 94366—99., illetve 21482—900. sz. a. kelt magas rendeletére való hivatkozással értesitem a tek. tanügyi hatóságokat és illetve a m. kir. postahivatalok tek. főnökeit, miszerint a **FÓNAGY**-féle *porlekötő és fertőtlenitő* **DUSTLESS**-anyag *Baranyamegye* területén kizárólag nálam szerezhető be.

Tisztelettel

FEIZER JÁNOS,
PÉCSETT.

Az elmebetegek összeiratása a tiszti fő orvos feladata. A tiszti főorvos inditja meg a számlálást és kötelessége a müvelet pontosságát ellenőrizni.

Vármegyékben a tiszti főorvos, a járásorvosok közremüködésével, rendezett tanácsu városi, községi és körorvosok által hajtja végre a számlálást.

Kerületi tiszti orvosokkal biró törvényhatósági városokban a tiszti főorvos a kerületi tiszti orvosokkal ejteti meg a számlálást, ahol pedig kerületi tiszti orvosok nincsenek, ott a tiszti főorvos maga jár el a számlálásnál. Az igen fontos számlálóivek rovatait az orvosok lelkiismeretes pontossággal tartoznak kitölteni. A számlálóiveken a következő rovatok vannak: folyó szám, a beteg neve, kora, neme, családi állapota, az elmebetegség egy évnél hosszabb idő óta tart-e, vagy a kretin avagy idióta testi fogyatkozás nélkül, vagy testi fogyatkozással van-e? Oly esetekben midőn az értelmiséghez tartozó s elmebetegüket vagy hülyéjüket önmaguk gondozó családok előreláthatólag feszélyezve volnának hozzátartozójuknak a nyilvántartásba való névszerinti beiktatása által, ez esetben a beteg megnevezése mellőzhető lesz, a többi rá vonatkozó rovatok azonban kitöltendők.

Hogy mely esetben lesz a beteg neve mellőzhető, azt a számláló órvos tapintata el fogja találni. A belügyminiszter felhivja az illető orvosokat, hogy lelkiismeretes ügybuzgósággal járjanak el és a kevésbé müvelt községi elöljáró tagadó kijelentésével ne érjék be, hanem igyekezzenek a község lakóitól maguk is felvilágositást nyerni, különösen oly alkalomkor, mint például a himlőoltás, amidőn a lakosság nagy részével az orvosok érintkezésbe jönnek.

Azon egyéneket, akiket az orvosoknak elmebetegül vagy kretinekül bejelentenek, az orvosok személyesen vizsgálják meg, hogy a nyert adatok helyességéről meggyőződhessenek. Minden községről külön számolólapot kell kiállitani.

Ujságirók ösztöndija.

Az ujságokban elrejtve és apró betüvel nyomtatva ugy, hogy keresni kell, mig rátalálunk, egy ötszáz koronás ösztöndijról volt hir.

Magyarországon, a hol közbenjárás, ajánlgatás révén a legkülönbözőbb foglalkozásu emberek kapnak ösztöndijat tanulmányutra, nem szokott feltünést kelteni semmiféle ösztöndij, holott az, a melyikről szó vagyon, megérdemli, hogy foglalkozzunk vele.

A vidéki hirlapirók közgyülést tartottak pünkösd hétfőjén Debrecenben és ezen elhatározták, hogy fiatal ujságirók számára évi ötszáz korona ösztöndijat adnak, valamint hogy a kormányt megkérik hasonló célú ösztöndij alapitására. Az első eset nálunk, hogy ujságirodalmi téren ösztöndij alapittatik és most is maguk az ujságirók azok, a kik pótolják azt, a mit a társadalom megtenni elmulasztott.

Az Akadémia, vagy más tekintélyes és vagyonos kulturális egyesület annálesei nem tudnak arról, hogy ujságirók számára ösztöndij létesült volna, a kormánynak pedig annyira nem jutott ez az eszébe, hogy most is a vidéki ujságirók figyelmeztetik rá.

Másutt bizony másképpen gondolkoznak arról, hogy a sajtó minél jobban kifejlődjék. Norvégiában nehány évvel ezelőtt elhatározta a storthing, hogy fiatal ujságiróknak alkalmat fog adni publicisztikai tudásuk kibővitésére, a nagyobb kontinentális ujságok szellemi és üzleti vezetése tanulmányozására, hogy látókörük bővüljön, itéletük megizmosodjék. E határozat végrehajtásaképpen a mult évben két ezer koronát szavazott meg a storthing és ezt az összeget, mihelyt bebizonyul ez intézkedés eredményessége, évről-évre megfelelően megnagyobbitja.

Minden nemzetnek olyan a sajtója, a minőt megérdemel, de a magyar ujságirók ime vigyázzanak, hogy jobb legyen a sajtó, mint a minőt az ország megérdemel.

Napirend 1901. junius 2-án és 3-án.

Naptár: vasárnap junius 2. — Róm. kath.: Szentháromság. — Prot.: Szentháromság. Görögkel.: (május 20.) Pünkösd. — Zsidó: Sziván. 15. — Nap kél 3 óra 50 perckor; nyugszik 7 óra 33 perckor. — Hold kél 7 óra 40 perckor este; nyugszik 3 óra 50 perckor éjjel. — Holdtölte délelőtt 10 óra 53 perckor. — Hétfő, jun. 3. — Róm. kath.: Klotild. — Prot.: Kornél. — Görög-kel.: (május 21.) Pünkösd. — Zsidó: Siván 16. — Nap kél 3 óra 50 perckor; nyugszik 7 óra 34 perckor. — Hold kél 8 óra 28 perckor este; nyugszik 4 óra 38 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék várható

Pécsi ügyvédi kamara rendkivüli közgyülése vasárnap d. e. 10 órakor.

Pécsi Daldárda népünnepélye a Tettyén vasárnap d. u. 3 órakor.

Baranyamégyei gazdasági egylet tenyészállatdijazása Német-Bólyban vasárnap.

M. á. v. műhelymunkások kirándulása Abaligetre vasárnap.

— (**Népünnepély.**) Holnap lesz a Tettyén a Pécsi Dalárda népünnepélye, melyet a falragaszok már napok óta hirdetnek s a melyről már mi is megemlékeztünk néhányszor. Nem is dicsérjük előre fel ezt a népünnepélyt. Egyszerüen regisztráljuk csak, hogy a mibe a Pécsi Dalárda belekezd, az sikerül a legegyszerüebben kifejezve. A népünnepély rendezősége gondoskodott mindenről, a mi a nagy közönséget szórakoztatni fogja. A konfettit a város szép hölgyei, a Pécsi Dalárda női énekkarának tagjai fogják ismert szeretetreméltóságukkal árulni. A nagy közönség részére hat buffet fog rendelkezésre állani. A dalárda által előadandó énekszámok remek darabok, melyek a szivre és értelemre egyaránt hatnak. Egy szóval meg fogja találni ott mindenki azt, a mi legjobban el fogja szórakoztatni. S tekintve a nagy érdeklődést, ha az idő is kedvező marad, biztosra vehető, hogy holnap délután a Tettyén óriási közönség lesz.

— (**Görögkeleti pünkösd.**) Görögkeleti valásu polgártársaink holnap (vasárnap) ünneplik a Szentlélek eljövetelét, pünkösd ünnepét. A kétnapos pünkösdi ünnepeket a görögkeletiek nagy pompával és fényes istentisztelettel ülik meg, emlékezvén a világ világosságáról, mely tüzes nyelvek képében szállt le hajdanában az apostolokra.

— (**A kir. tanfelügyelő látogatása Villányban.**) Május hó 25-én — mint villányi levelezőnk irja — *Salamon* József, kir. tanfelügyelő iskolalátogatási körutjába ejtette Villányt is, hova Beremendről délelőtt 8 órakor érkezett, a midőn is nyomban megérkezése után elsősorban a róm. kath. iskolát látogatta meg és vizsgát tartott. Kiséretében *Koch* Ede plébános, a biró és az iskolaszéki tagok voltak. A vizsgálatot az első osztályban kezdette meg, mely osztály *Kész* József tanitó vezetése alatt áll. — Ezután a II. és III. osztályokat vizsgálta meg, mely osztályok *Kiss* Vilmos tanitó vezetése alatt állnak. Végül a IV. és V. egyesitett osztályokat látogatta meg, mely osztályokat *Lieber* Gábor vezeti. Az eredmény minden osztályban meglepő volt. Különösen kiemeli tudósitónk a magyar nyelvbeni előhaladást. Huzamos ideig tartó vizsgálat a tanfelügyelőt meggyőzte a sikeres működésnek hazafias voltáról, megelégedését kifejezve, elismeréssel adózott a tanitók buzgalmáért. Végül köszönetet mondott a tanitóknak meglepő sikert tanusitó fáradozásaikért.

— (**Huszéves találkozó.**) Mindazon tanitókat, a kik az 1880—81. évben végezték a tanitóképző intézetet Pécsett, 20 éves találkozóra hivja *Bodonyi* Nándor, bar.-sellyei tanitó. A találkozás ideje és helye: Pécsett, a liceumi kert, junius 25. d. e. 11-12 óra. A még életben levő iskolatársak névsora a következő: *Bodonyi* Nándor, *Buzássy* László,

szót, mint a 12 pont egyikét: Az uniót Erdélylyel! Május 30-ikára volt kitűzve a nagy nap, a melyen a kétszáz éves néma vágy valóra válhatott s a magyarság 29-ikén kétség és remény között tanácskozott azon, miképen volna a nagy elhatározás minden más nézetnek már felmerülése előtt való elhallgattatásával valóra váltható.

A nagy mű sikerült s ha másfél év után két évtizedre szét is szaggatta az ármány és erőszak s az annak nyomán keletkezett oktroynak nyomait érezzük is még egy egy kerékkötőben, melyet az osztrák rendszer az erdélyi jogfejlődés utjába állitott, mind kevesebb azok száma s mind bensőbb az érzés: Áldott legyen mindazok emléke, kik rajta voltak, kik végbevitték, hogy oly sok balszerencse és oly sok viszály után ismét egy a magyar és él Magyarország!

Az unio kimondásának napja, nem 1848-ban, 1890 ben már nem fényes, de gyalázatos esemény napjává lett. Ne feledkezzünk meg erről sem. 1900. március 4-én mondott le *Tisza* Kálmán, mert megigérte, hogy a honositási törvényt megváltoztatja. Minisztertársai azonban ellene nyilatkoztak s mikor meg alakult *Szapáry* Gyula gróf kormánya, annak az volt az első dolga, hogy az előző kormánynak ezt az igéretét visszavonta, amiért aztán a függetlenségi és 48-as párt nyujtott be ezirányt törvényjavaslatot. Folyt róla a vita a virágos májusban és május 30-án leszavazta a kormánypárt. E naptól kezdve hontalan volt Kossuth Lajos egészen a halála napjáig s ez a nap bontotta meg a függetlenségi pártot, mert kitüntette, hogy ki igaz és kicsoda talmi. Mi, kik Kossuth Lajost sohasem tekintettük hontalannak, ne feledkezzünk meg erről a dátumról most, a hét krónikájában sem, a a mely krónikát még a pünkösdi bérmálás regisztrálása után be is fejezhetnénk.

De még sirassuk el a májust. Mert elmult már s helyébe itt van fejünk felett a junius, a mi már a nyár előhónapja. Május elvonult s junius beköszöntött hozzánk, mikor a szinházban *apró gyermekek* csevegő ajakkal, ennivaló kedvességgel játszottak — felnőtteknek is dicséretére váló sikerrel — »gyermek« előadást s mikor a pécsi *Dalárda* a pécsi *női énekkarral* egyesülten, az első népünnepélyét tartja a Tettyén. Ime itt a tavasz; itt a nyár. Itt a gyermeki báj, a férfias erő és a női varázs. A legjobb hármas omen, hogy reménynyel nézhessünk a nyár elé!

Kővágó Örs.

Fogtechnikai müterem. ○○

Müfogak, vulcanit-, arany és aluminiumból. — Mindenféle **plombok,** obturatorok. — **Foghuzás fájdalom nélkül!**

Girardi József

PÉCS, Apáca-utca 10. sz., (saját ház a zárda mellett 2-ik ház.)

Báthory József, *Csicskó* Imre, *Ébert* György, *Farkas* Gyula, *Müller* Antal, *Nagy* Sándor, *Nagy* János, *Rendler* Mátyás, *Saághy* Ferenc, *Weltin* Ferenc és *Wágner* György.

— (**Vezérkari tisztek Görcsönyben.**) Mint a napokban megirtuk, a negyedik és tizenharmadik hadtest vezérkara nálunk időzött a folyó évben Pécsett és vidékén megtartandó nagy hadgyakorlatok terepének tanulmányozása végett. A vezérkar tisztjei tegnapelőtt reggel indultak el Pécsről Harkányba, honnan tegnap érkeztek Görcsönybe, hol a hadgyakorlat terepét jelölték ki s térképkészités céljából térrajz s fényképfelvételeket készitettek. A vezérkar folyó junius hó ötödikéig marad Görcsönyben, honnan Szigetvárra megy.

— (**Pályázat a postapalota terveire.**) A hivatalos lap mai száma közli a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatóság részére emelendő *kétemeletes épület* terveinek elkészitésére vonatkozó pályázati hirdetményt. A titkos pályázaton csak hazai műépitészek és mérnökök vehetnek részt. Az épitési összeg *háromszázhúszezer korona*, melyben azonban a csatornázási, villamvilagitási, fütési és szellőztetési berendezések költségei is bentfoglaltatnak. A pályázati terveket folyó évi *junius harmincadikáig* kell benyujtani a kereskedelmi miniszterhez. *Pályadij* a legjobb tervezetnek 1200 kor., a második 800 kor., a harmadik dij 600 korona. Itt emlitjük meg, hogy *Zágrábban* szintén épitenek póstapalotát, a mely a szintén ma meghirdetett pályázat szerint *százhuszezer koronával többe* kerül, mint a pécsi.

— (**Elhunyt tanitó.**) *Ackermann* János, volt illocskai tanitó, két évi nyugdijaztatása után Villányban meghalt. A környékbeli tanitók szép számmal voltak kartársuk temetésén képviselve. Ackerman szép tehetségekkel rendelkezett; jogos föllépéseért községében üldözött volt, de bátorságával ellenségeit mindig lefegyverezte. 40 éves működéséért a végzet két évi nyugdijat adott jutalmául. Jogosan mondhatta magáról: »Kit az istenek gyülölnek, tanitóságra kárhoztatják.«

— (**Kinevezés.**) A m. kir. igazságügyminiszter *Orsonits* Antal, tamásii kir. járásbirósági dijnokot a tamásii kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki,

— (**A népszámlálók járandóságai.**) A folyó évben eszközölt népszámlálásnál alkalkalmazottak köréből már nem egyszer felhangzott a panasz, hogy a népszámlálási munkálatokért járó dijak egy negyed részét a város még eddig sem fizette ki az illetőknek, kiknek körében már oly megjegyzések váltak hangosakká, hogy »a város nem akar fizetni,« »a városnak nincs pénze.« Bár mi sem állitjuk, hogy városi pénztárunk anyag dolgában vetekedik Dárius kincsesládájával, mégis ki kell jelentenünk a népszámlálók járadóságára vonatkozólag, hogy mint illetékes helyen eszközölt tudakozodásaink eredményezik, a város teljesen a népszámlálási törvény értelmében járt el, midőn a megérdemlett járandóság egy negyed részét visszatartotta, mert a népszámlálási törvény 10 §. értelmében: »az érdemben szerzet dijak háromnegyed része kifizetendő, (a mi megtörtént) utolsó negyed része pedig visszatartandó mindaddig, mig a netán szükségessé válandó pótlások eszközöltettek.« Miután az ország összes népszámlálási iveivel most bajlódik az országos statisztisztikai hivatal — mi kétségtelenül nem csekély időt vesz igénybe — természetes, hogy a törvényesen visszatartott járandósági hányad még nem fizethető ki, azonban midőn Pécs szab. kir. város népszámlálási iveit az országos statisztikai hivatal rendben levőknek és hibátlanoknak fogja találni s erről a várost értesiti, a visszatartott népszámlálási járandóságokat a a városi pénztár haladéktalanul kifizetendi.

— (**A Pécsi Izraelita Nőegylet**) junius hó 9-én, (vasárnap) a gyermekkert összes helyiségeiben saját pénztára javára tánckoszorucskával egybekötött nagy babavásárlást rendez. A közönség szórakoztatására rendkivül érdekes, csupán képes levelezőlapok szétküldéséből álló nemzetközi világpósta, szerencsekerék, konfettiszórás, szerpentin- és rózsadobálás, azonkivül eddig még Pécsett nem látott számtalan különféle apró kellemes meglepetés készül. Este fényes kivilágitás. A zenét ifj. Kórodi Gyula zenekara fogja szolgáltatni. Ételeket és italokat mérsékelt áron a nőegyleti választmányi tagok fognak kiszolgálni. Belépti jegy tombolakártyával együtt 1 korona 20 fillér, gyermekeknek 60 fillér. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm cég kereskedésében és a Tausz-féle dohánytőzsdében. Kezdete délután 3 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik.

— (**Tanitógyülés Siklóson.**) Május hó 30-án tartotta a siklósi róm. kath. tanitó egyesület rendes közgyülését, melyen igen kevesen jelentek meg, az egészben 15-en, holott körülbelül 100 tagot számlál az egylet. *Müller* Imre a németmároki tanitó elnök szép megnyitója után *Szeiler* Gábor, villányi tanitó tartott gyakorlati előadást a tizes rendszer ismertetéséről, melyhez többen hozzászóltak. Az országos r. k. tanitó segélyalapra vonatkozó jelentést *Schultz* Károly németmároki esperes plébános távollétében *Müller* János tanitó olvasta föl. A pénztár és könyvtár nem volt felülvizsgálható, mert sem a pénztáros, sem a könyvtáros nem volt jelen. Másod könyvtárosnak egyhangulag *Schmidt* Vilmos siklósi tanitót választották meg. Végül több rendbeli elnöki jelentés után a gyülés véget ért.

— (**Uj pénzügyőri szakasz.**) A folyó évi julius hó elsején kezdi meg működését az uj pénzügyőri szakasz Villányban, a mely áll majd egy szemlészből, egy felvigyázóból és két vigyázóból. Ez intézmény hiányát Villány már rég érezte s igy most ezen is segitve lesz.

— (**Jelentés a vizről.**) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 1-én reggel 3200 köbméter.

— (**Jubileumi ünnepély Kökényben.**) Tegnap szép ünnepély folyt le Kökényben a kereszténység jubileuma emlékére. Hét órakor reggel kezdődött az ünnepély a pécsi papnövelde erdejében. A község horvát, s mégis teljesen magyar nyelven folytak a szavalatok és énekek. Az ünnepélyt kápolnában mise zárta be, melyet *Körmendy* Károly papnöveldei helyettes rektor mondott, mely alatt a horát fiuk magyar énekeket énekeltek, a mi *Makári* István tanitó érdeme. Az ünnepély után az iskolaszék és a község képviselő testülete járult a tanitóhoz s köszönetet mondott fáradozásáért. Megjelentek az ünnepélyen *Andrin* Gergely keszti plébános, *Lieber* József gyódi és *Svrada* Gyula málomi kántortanitók is.

— (**Zöldoltási tanfolyam.**) Május hó 29-én és 30-án *Bucher* Alajos, pécsi központi szőllőszeti és borászati felügyelő zöldoltási tanfolyamot tartott a villányi gazdasági iskola gyakorló telepén, melyen sok odavaló és vidéki szőllősgazda vett részt.

— (**Hippodrom.**) Közönségünk igy tavaszutóján, valamint az egész nyáron, az ősz elsejéig nélkülözvén a szinházat, egyetlen szórakozását a hozzánk ellátogatni szokott különféle arénákban, hippodromokban és cirkuszokban találja. Az idén már a május vége meghozta hozzánk a hippodromot és a buzatéren esténként a Zsolnaygyári tüzoltó zenekar harsogó trombitálása mellett sürü tapsok között folyik az előadás. Az *Endes* Anetta igazgatónő vezetése alatt álló társulat minden este változatos és uj műsorral produkál mulattató és szórakoztató előadásokat. A társulat tagjai között kitünőek: Charles *Lamny*, az ujkori Mefisztó; Mr. *Michely*, a kitünő zsonglőr; *Krb* Rezső, a ki pompás zeneművész; *Tscheligi* Antal, ki sok tapsot arat tájkép gyorsfestészetével. Igen ügyes a *Doria-Trio* tánccsoport is. A *Hamzsa-Trió* néven nevezett török akrobaták pompás mutatványokat produkálnak és *Martini* ekvilibrista is sok tapsot arat ügyes mutatványaival. A hippodrom berendezése kényelmes s a társulat megérdemli a szórakozni vágyó közönség teljes pártfogását.

— (**Gyógyszertár-vizsgálat.**) A mult héten vizsgálták meg *Csató* Gyula, villányi gyógyszerész gyógyszertárát, a melyet a legnagyobb rendben találtak.

— (**A munkanélküliek és a belügyminiszter.**) *Széll* Kálmán belügyminiszter leiratot intézett a vármegyékhez, a melyben elrendeli, hogy a munkakeresők nevét és foglalkozását minőségét ezentul *dijtalanul közöljék* a vármegyei hivatalos lapok egy e célra szolgáló rovatban. A miniszer ezzel meg akarja könnyiteni a munkakeresők és a munkaadók közötti érintkezést.

— (**Iskolaszéki ülés.**) Pécs szab. kir. város iskolaszéke ma délután három órakor *Krasznay* Mihály alelnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen *Kelemen* László dr. kanonok, *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos, *Schneider* István, felügyelő igazgató, *Tróber* Aladár, városi főjegyző, *Perls* Ármin dr főrabbi, *Tiefenbacher* Nándor, jánosi *Engel* József, *Böhm* Antal, *Ott* Márton, *Kelemen* Mihály, *Kindl* József, *Egry* József, *Dobra* József, *Germán* István és *Szieberth* Nándor, bizottsági, illetve iskolaszéki tagok jelentek meg. *Krasznay* Mihály elnök az ülést megnyitván, az iskolaszék őszinte sajnálattal emlékezik meg *Sirisaka* Andor, volt pécsvárosi tanitó elhunytáról, egyben megbizzák az iskolaszéki elnökséget, hogy ez állásra minél előbb pályázatot hirdessen. Majd előterjesztik az összes pécsi városi iskolák vizsgatervét a folyó évre, melyet azonban terjedelménél fogva s azért sem olvastak fel, mert nyomtatott alakban lesz közzétéve. Lapunk is majd annak idején közli a vizsgatervet. Ezután jánosi *Engel* József inditványára elhatározta az iskolaszék, hogy a folyó évben a zeneiskola a tornacsarnokban fogja vizsgáját megtartani. — A folyó évi s évente kinyomandó iskolai értesitők készitésére három ajánlat érkezett be, a melyek közöl a bizottság *Madarász* Béla, a »Lyceum«-nyomda bérlőjének ajánlatát fogadta el, ki a pályázati feltételeket (ivenként) 139 koronáért hajlandó teljesiteni. Majd ha-

tározatba hozta a bizottság, hogy a diákok között szétosztandó jutalomkönyveket az idén is elkészitteti. *Schneider* István felügyelő-igazgató inditványát tárgyalták ezután, mely szerint a jelenleg a belvárosi iskolában levő két párhuzamos V. elemi osztály egyike a szigetikülvárosi iskolában volna elhelyezendő, miután létesitése ugyis csak a szigetikülvárosi tanulók miatt vált szükségessé. Az ezáltal felmerülő költségtöbblet csupán hatszáz korona. Az iskolaszék e tárgyban előterjesztést tesz a város köztörvényhatósági bizottságának. Majd a szükségessé vált szigetikülvárosi ovoda ügyé vel foglalkozott az iskolaszék, mely a második óvoda létesitését fogja a városnak inditványozni. Ezután néhány tandijmentesség iránti kérvény elintézése után az ülés végetért.

— (**Kereskedők és iparosok figyelmébe.**) A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében junius és julius hónapok vasárnapjain *a munkaszünet délelőtt 10 órakor kezdődik.* Holnap, junius 2-án, tehát a boltok és kereskedések tiz órakor zárandók be. Ajánljuk ezt kereskedőink és iparosaink figyelmébe, mert főkép az első vasárnapon szokott leginkább megtörténni, hogy a bezárásról itt-ott elfeledkeznek, a minek nyomában természetesen a megbirságolás jár.

— (**Lebunkózta a sógorát.**) *Engem* Péter alighogy kikerült a katonáságtól, megnősült. A szép fiatal kis menyecskére pedig rávette a szemét *Manak* József, kocsislegény, a ki járt is a menyecske után. Megtudta ezt persze a férj s boszut esküdve vért szomjazott. Tegnapelőtt este, a hogy a falu elcsendesedett, lesbe állt egy hatalmas karóval felfegyverkezve. Nem sokára elment előtte egy alak, akiről azt hitte, hogy Manak s oly sulyosan fejbeütötte, hogy az szó nélkül elterült a földön. Engem lehajolt hozzá s akkor látta elszörnyedve, hogy saját sógórát, *Illés* Danit ütötte meg. A rögtön alkalmazott orvosi segély életre hozta Illést, a ki most sulyos betegen fekszik. A féltékeny férj önmagát feljelentette.

— (**Olcsó ruházkodás.**) Ily cim alatt többnyire előnyös bevásárlási forrásokat szoktak közönségüknek a sajtó organumai ajánlani, ez alkalommal azonban nem erről van szó, hanem arról a lopásról, a melyet egy eddig ismeretlen tettes *Klein* József, pécsi kereskedelmi utazó kárára elkövetett. Klein József — ugyanis — tegnap estefelé eltávozott garszon lakásáról, melynek alacsony, földszintes ablakait nyitva hagyta. Mire aztán visszatért lakására, arra a kellemetlen tapasztalatra jutott, hogy lakásában levő szekrényét valaki feltörte s abból egy öltözet szalonruhát ellopott. Az olcsón ruházkodó valaki után a rendőrség meginditotta a nyomozást.

— (**Ingyen hirdetés.**) *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter körrendeletben tudatja, hogy a hazai források és fürdők emelése érdekében hajlandó husz magyar fürdő, gyógyhely vagy ásványviz-vállalat hirdetményeit a magyar államvasutak némely pályaházaiban ingyen kifüggesztetni. Folyamodni junius 30-ig lehet. A folyamodónak meg kell emliteni, hogy mely állomásokon kivánja a a hirdetéseket kifüggeszteni.

— (**Szerelmesek Eldorádója.**) Bátran megérdemli ezt a poétikus hangzásu nevet a balokányi-tó körül elterülő »népliget,« mely ilyenkor nyáron, akárcsak azelőtt az alsó sétatér, valóságos eldorádója a szerelmeseknek, hol a nyárba nyuló, holdvilágos estéken szinte minden bokor szerelmi sóhajok szellőjétől lengeti lombjait. Miután azonban ennek a budaikülvárosi sétatérnek vannak kevésbé szerelmes sétálói is, jó volna kissé gátat vetni az ott időző hevesszivü hadfiak s könnyen olvadó szakácsnék idilljeinek, már csak — közerkölcsi szempontból is.

— (**A Dunából kifogott holttest.**) Bátánál a Dunából egy 50 év körüli ember hulláját fogták ki, mely már annyira feloszlott, hogy a vizsgálat kilétét nem képes megállapitani. Ruházatáról itélve jobb módu munkás-osztályhoz tartozott a szerencsétlen ember.

— (**Koldulási engedélyek.**) Minden nap közelebb hoz bennünket a termésérlelő nyárhoz, a reményfakasztó aratás idejéhez s ugy látszik, kint a vidékeken mégis kisért a munkanélküliség, a nyomor, mit igazolni látszik ama körülmény is, hogy a megye területén az elmult hónapban ötvenhárom koldulási engedélyt kért különböző falusi ember. Ez szép szám s elég szomoru dolog, de vigaszt nyujt némikép ama körülmény, hogy a koldulási engedélyért folyamodottak többnyire munkaképtelen, nyomorék s öreg emberek.

— (**Asszony harag.**) *Nikei* Józsefné s özv. *Harta* Ferenncé összevesztek s a veszekedés hevében a bánatos kis özvegy oly erővel vágott egy káposztával tele fazekat ellenfele fejéhez, hogy élettelenül terült el a földön. Az özvegy asszonyt letartóztatták s most várja az igazságszolgáltatás rá nehezülő kezét,

— (**Betört kocsiablak.**) Utóbbi időben gyakrabban előfordult, hogy éretlen gyerkőcök a robogó gyorsvonat ablakait kővel bedobták. A hatóság már több izben kinyomozta és megbüntette a kártevőket. A napokban ismét Kurd-Csibrák állomásnál történt ilyen eset. A hatóság csendőröket küldött ki a nyomozásra.

— (**A Budapestre utazó közönség figyelmébe**) ajánljuk a székesfőváros egyik legrégibb és elsőrangu szállodáját, az *Angol királynő szállót* (Deák Ferenc-utca 1.) melynek tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árengedményben részesiti vendégeit.

— (**A névtelen cigányok.**) Már egy félév óta naponkint látható Szegzárdon a a városháza udvarán egy 4 tagból álló karaván, a kik a község nyakán maradtak ugy, hogy oda toloncolták őket s most a község kénytelen gondoskodni ellátásukról. A karaván-nak három férfi és egy nő tagja van, a kikről sehogy sem lehet megállapitani illetőségi helyüket; mert — mint állitják — atyjukat és anyjukat soha sem ismerték s még nevőket sem tudják. A hol eddig megfordultak, mindenütt más-más nevet viseltek s igy azután születéshelyüket és igazi nevőket a hatóság nem képes megállapitani. A szabad kóbórláshoz szokott Fáraó ivadékai már a szökést is megkisérelték, de sikertelenül, mert elcsipték őket. A fogság annyira terhükre van, hogy éhen akarnak elpusztulni, a miért visszautasitották már többször a nekik adott ételeket.

— (**Jelenet a sétatéren.**) Az éjjel a sétatéren egy ember nyult el az egyik fapadon. — Mig a gesztenyevirágok hulló szirmaikkal takarót vontak fölébe, mélységesen aludt. A rendőröknek, akik fölköltötték azt mondta, hogy jelenleg nincs lakása, de igen jól érzi magát.

— De a sétatér nem alvó hely.

— Tudom; de én üdülni akartam.

— Miért nem üdül máshol?

— Mihelyt pénzem lesz, Balaton-Füredre utazom.

A vicc után a rendőrség a csavargásért egy napi elzárásra itélte a sétatér nyaralóvendégét.

— (**Csertő állomás megnyitása.**) A magy. kir. államvasutak igazgatóságának értesitése szerint a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a szigetvár—kaposvári h. é. vasut vonalán Szigetvár és Mozsgó-Szulimán állomások között fekvő Csertő megállórakodóhely, mely eddig zárva tartatott, a személy- és podgyászforgalomra megnyittatott.

Tőzeg-árnyékszékek.

Tekintetes

Kraus István urnak

Pécsett.

Ezennel szivesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállitott *tőzegszóró klozettekkel teljesen meg vagyok elégedve.* A klozettek kifogástalanul müködnek és *teljesen szagtalanok.*

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei,

1901. junius 1. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 762·5 mm. (sülyedő.)
Hőmérsék = 28·1 °C.
» maximuma: 27·3 °C. } tegnapi.
» minimuma: 13·3 °C. }
Páranyomás: 11·9 mm.
Relativ nedvesség: 42. %
Felhőzet: 6° Cum. NE.
Szélirány s erő: N. 1. = Harmatp. 12·3°C.
Csapadék 24 órai: —.
Meleg, változó felh. kevés csapad. és zivatarra hajlam.

Dr. Czirer.

Tanügy.

)(**Vizsgálatok a pécsi theologián.** Május 31-én volt a IV. évesek bölcsészettani, — junius 3-án a IV. évesek patristikai vizsgálata. Junius 11-én erkölcstan, 12-én alapvető hittan; junius 19. egyházjog, 20-án szentirástudomány, junius 24-én a III. évesek 25-én az I. és II. évesek bölcsészeti vizsgálata, junius 27-én az I., II., III. évesek patristikai vizsgálata. Junius 28-án »Te Deum.«

)(**Három évtized munkája.** A pécsi katholikus tanitóképző legrégibb tanára, *Schultz* Imre nyulomba vonul. Az orvosok az érdemes pædagógust, a ki három évtizede tanit, eltiltották a további munkától. A derék tanár több mint száz tankönyvet irt. A természettudományokat és a mennyiségtant tanitotta az intézetben, de otthonos sok más tantárgyban is. Olvasókönyveket irt, ugy magyar, mint német nyelven vagy husz kötetet, módszertani könyveinek száma tizenöt. Irt tiz kötet számtant, négy természetrajzot, két könyvet, a mely zenetanitással foglalkozik, történelmet földrajzot is irt és tanügyi értekezéseinek se szeri, se száma. — Munkatársa volt a *Varga* Ferenc volt pécsi igazgató szerkesztésében megjelent Tanügyi Füzeteknek, az Iskolának, legujabban maga szerkeszt havonkint megje-

lenő tanügyi folyóiratot. A sokoldalu munkásság meg is szerezte számára a tanitók általános elismerését. — Számos tanitó-egyesület érdemeinek elismeréseül megválasztotta disztagjának, több tanitó-egyesületnek pedig diszelnöke.

Közgazdaság.

□ **A mezőrendőrségi törvény végrehajtása.** A mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében, a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvénycikk meghagyása szerint Darányi Ignác, földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki. E rendelet 1. §-ában föl vannak sorolva azon emlősállatok (denevér, vakond, cickány, sün) és azok a madarak, a melyek a mezőgazdaság érdekében védelemben részesitendők. A rendelet második szakasza szerint, a ki ezen fölsorolt állatokat pusztitja, a madarak fészkeit, tojásait, fiait elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A hatósági engedély mellett is legfölebb 10 darab állatot szabad elfogni, vagy 10 darab madárfészket kiszedni.

□ **Vadhusküldemények szállitása különleges kocsikban.** A m. kir. államvasutak igazgatósága értesiti az érdekelt szállitó feleket és különösen a vadászközönséget, hogy a friss hus szállitására rendelt és hütőkészülékkel felszerelt különleges kocsijai a vadhusküldemények szállitására is kiválóan alkalmasak. Ily kocsik kiállitása első sorban a távoli állomásokra és kocsi- és fuvarlevelenkint legalább 5000 kilogramm suly feladása esetén igényelhető. A kocsit mindenkor az illető feladási állomáson irásbelileg, vagy táviratilag 48 órával előzetesen kell megrendelni. A hütőkészülék jéggel való megtöltéséről a föladó tartozik gondoskodni.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

TÁVIRATOK.

— **Leány született.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Helena* olasz királyné ma reggel egészséges leánygyermeket szült.

— **Miniszterek tanácskozása.** (A „Pécsi Figyelő eredeti távirata.) *Széll* Kálmán miniszterelnököt — kit a király tegnap kihallgatáson fogadott — ma délelőtt meglátogatta *Körber* miniszterelnök. A két miniszter hosszasan tanácskozott egymással.

— **Elhunyt főgimnáziumi igazgató.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Vidovich* Bonaventura nyugalmazott főgimnáziumi igazgató 61 éves korában Nagyváradon meghalt.

— **Letartóztatott anarkisták.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A madridi rendőrség letartóztatott két külföldi anarkistát, kik merényletet terveztek a királyi család ellen. Corunnában kihirdették az ostromállapotot.

— **Öngyilkos főhadnagy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sátoraljа-Ujhelyen *Dembinszky* Lajos főhadnagy *agyonlőtte magát*, mert menyasszonya visszaküldte jegygyürüjét. A menyasszony egy előkelő zemplénmegyei földbirtokos leánya.

— **A delegációkból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A magyar delegáció zárszámadási albizottsága Bécsben mai ülésén elfogadta a zárszámadási bizottság általános és részletes jelentését. A magyar delegáció négyes egyesült albizottsága mai ülésén a megszállott területeken levő parancsnokságok, hadcsapatok és intézetek rendkivüli szükségleteit észrevétel nélkül megszavazta. Elnök *Szilágyi* Dezső, előadó *Münich* Aurél volt.

— **Összeomlott bérház.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Beyruthban ma délelőtt összeomlott egy nagy bérház. A romok alatt *sok ember lelte halálát; két család teljesen elpusztult.*

— **Agyonütötte a villám.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Máramaros* Szigeten ma délelőtt nagy zivatar volt. A villám leütött s agyonütötte *Bajmos* Géza városi hivatalnokot, ki hivatala ablakából nézte a vihart. A villám a hivatalszobát is felgyujtotta. A tüzet azonban csakhamar eloltották.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v
Budapestre	8·22	11·41	3·03	11·10
B.-Szt.-Lőrincz	8·48	12·13	3.36	11.44
(B.-Szt.-Lőrinczről indul				
B.-Sellyére v. v. 4·55, tv. sz. sz. 9·17, v. v. 3·50)				
B.-Sellyére érk.	6·04	10·34	4·59	
Uj-Dombovár érk.	9.57	1·34	5.01	1·34
(Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10·08, sz. v. 1·55, gy. v. 6.31, sz. v. 2.15, szv. 4·47)				
(Báttaszék felé sz. v. 3·19 tv. sz. sz. 2.30)				
Uj-Dombovárról ind.	10·04	2·32	5.21	2.56
Budapestre k. p. u. é.	1·25	8·00	8.35	8·20

	Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	3·03	8·28	6·47
B.-Szt.-Lőrincz	3·36	9·06	7·26
Szigetvár	4·13	9·42	8·04
(Kaposvárra indul	V. v. 5·15	V. v. 11·10	
érkezik »	8.21	»	2·49
Barcs	5·14	10·56	9·00
N.-Kanizsa		1·26	11.52
Bécs		9·35	8.50

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5·42	12·30	4·23	8·35
Üszögh érk.	6·58	12.43	4·37	8·58
Villány	6·48	1.29	5·24	9·38
Mohács felé sz. v. 7.06 szv. 10·35 sz. v. 1·55 sz. v. 10·05				
Mohács érk.	7·50	11·35	2·39	10.49
Villány ind.	6·53	1·34	5·29	9·43
Eszék	8·07	2.45	6.45	11.01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2·00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12·00. Mohácsra érkezik este 9·55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul 11 órakor. Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 p, éjjel.

Szerkesztői üzenet.

M. J. »Dalká«-ját — nagy sajnálatunkra — nem közölhetjük. Mert a „dalka« ékteleenül rossz. Csak a befejező két sorát iktatjuk ide:

»Ott is csak e két szó rebeg ajkamon:
Mindörökké szeretlek, szép angyalom!«

. . . Olvassa meg az utolsó sor szavait! Bizony abban *négy* szó van nem kettő! Vagy talán koronaértékben fog gondolkodni a sirban és ajkai mégis a divatból kiment o. é. forintokban rebegnek!?

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1901. évi junius hó 3. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számittatnak.

Buza őszi 15·——14·40·—; ó 0·—0·—; kétszeres ó 13.——12·40; rozs ó 15·40—13·00; ó ——; árpa őszi —·———·—; tavaszi —·—·—·——; zab tavaszi 13·80—13·40.; uj —; bükköny —·———; kukorica ó 11·40—11·—; uj —·——·—; széna 6·——5·60; szalma 2·30—2·40.

Kinálat: gyenge, mintegy 350 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Hirdetések.

A pécsi

HIDEGVIZ

gyógyintézet,

20 év óta az Engel-féle fürdőben, nyári idényét

május 1-től kezdte.

Mindennemü vizgyógymódok **Priessnitz** és **Kneipp** rendszere szerint. **Villamozás, massage, villamos fürdők** és **meleg** (vasláp, fenyő, tengeri só, soole stb.) **gyógyfürdők**. Diaetkefir-, Kumiss, soványitó stb. kúrák.

Gyógyárak: Hidegvizkura ruhával és fürdőszolga illetménynyel együtt

egy kúra naponta, hetenként 8 korona
két » » » 12 »

Felvétel és orvosi rendelés **naponként 11 órától 3-ig** a vizgyógyintézet orvosi vezetőjénél

Dr. LOEWY LIPÓT,
Széchenyi-tér 2. sz.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvegje **35** kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler) Wien**, 19/1. Sommergasse 1. Kapható **Pécsett: Geltch** és **Graeff** Ferencziek-utcza 6., és **Zsiga László** Széchenyi-tér 18.

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisitványok feljelentői **jól** dijaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **bérmentve** küldök 7 üveget 2 frt 60 krért, 16 darabot 4 frt 50 krért.

Wenky József

cim- és cégfestő-üzlete

PÉCSETT, Jókai-tér 6. sz.

(Simon-féle házban.)

Ajánlja kifogástalan és a **legmodernebb izlésnek** megfelelő

cégfestészeti munkáit

üvegre,

bádogra, fára, vászonra, vagy közvetlen a falra

a legmérsékeltebb árakért.

Egy borbély-üzlet

PÉCSETT, mely egy nagyobbforgalmu téren van és számos előfizetőkkel bir, elköltözés miatt

eladó.

— Hol?

— Megmondja a kiadóhivatal.

Dr. ZÖLD Sándor

pécsi ügyvéd

irodáját

PERCEL-UTCA 24. sz. (Percel-utca és Gábor-utca sarkán) házába helyezte át.

Egy kisebb bolthelyiség

a Kossuth-utczában

110 frt házbérrel azonnal kiadó. — Bővebbet ugyanott: Karl papirkereskedőnél.

Lámpárter Károly

kocsigyártó

PÉCS, Országut 24. szám.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelően berendezett

kocsigyártó-,

fényező- és nyerges-műhelyét,

hol minden e szakba vágó munkát gyorsan és jutányos árak mellett készit.

Levélbeli meghivásra bárhol is készséggel megjelenek.

MARTINEK JÓZSEF

PÉCSETT, Zrinyi-utca 17. sz.

Ajánlja 13 év óta fennálló

szoba-, templom- és diszfestő-mühelyét.

Elvállal **templom-festéseket képekkel** vagy a nélkül a **legművészie sebb kivitelben.** Legujabb minták nagy választékban a **legegyszerübbtől** a **legdiszesebb** kivitelig. **Tartós** és **legszebb kifestéseket** a **lehető legjutányosabb** árak mellett készitek, miért is tisztelettel kérem a n. é. közönség b. pártfogását.

Faépitmények

rothadását azokon **gomba-képződésté** legbiztosabban megakadályoz; **falgombát falnedvességet,** a legbiztosabban **kiirt**

Bárdos és Brachfeld

budapesti műszaki nagykereskedő czég törvényileg védett

„AREFACTOR" gyártmánya.

Részletes felvilágositással készséggel szolgál a helybeli kizárólagos képviselő:

Hamerli József,

vaskereskedő.

PÉCSETT.

Szőllősgazdák ✖✖✖✖ ✖✖✖✖✖ figyelmébe!

Legjobb és legolcsóbb a **szőllőkötöző zsineg,** jobb és olcsóbb a **ráfiánál,**

kilója csak 32 kr.,

továbbá *ablaktisztitáshoz való mentőöv, gazdasági kötéláruk, zsinegek, sodrony* és *kenderkötelek, tömlők, malomhevederek, tornaszerek, függő* és *Lawn-Tenis hálók* mindig készletben vannak és jutányos áron kaphatók

Gipsz József

kötéláru üzletében

PÉCSETT, belváros II. ker., ország-ut 47. szám

(saját házában.)

Ki van zárva

hogy **butorszükségletét** bárhol jobban szerezhetné be, mint

FEHÉR BÉLA

butor-raktárában

Pécsett, Apácza-utcza 2. sz. a.,

hol a legjobb minőségü asztalos és kárpitos butorok állandóan óriási választékban vannak raktáron és

rendkivüli olcsó árban adatnak el.

CSODA

Schweizból.

Alulirott czég megküld mindenkinek postai utánvéttel, a kereskedelmi világban még nem létezett ár mellett

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 drb kilünő, pontosan 24 óráig járó

órát 3 évi jótállással.

Azonkivül kap mellékelve minden megrendelő egy aranyozott, finoman kidolgozott órаláncot ingyen. Ha az óra nem megfelelő, szivesen kicseréltetik az, vagy az összeg visszaküldetik. Egyedül kapható csak a:

Schweizer Uhren-Engros-Etablissement Basel-Horburg (Schweiz.)

Sok ezer elismerő-levél megtekinthető.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy

Piacsek Károly

czég sirkő- és kőfaragó-üzletét átvettem és azt a fenti czég alatt változatlanul tovább vezetem.

Egyszersmind értesitem a n. é. közönséget, hogy egyedüli törekvésem lesz a cég jó hirnevét továbbra is fentartani és a t. vevőimet minden tekintetben kielégiteni.

Elvállalok mindennemü e szakmába vágó **épület-munkákat,** továbbá **sirkövek készitését, a legegyszerübbtől a legdiszesebb** kivitelig

a legjutányosabb árakért.

A nagyérdemü közönség b. pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Piacsek Jenő.

Kossuth-Lajos-utca 1. sz.

Meseszerü hihetetlen!

olcsó a mi általánosan kedvelt és számos elismeréssel jutalmazott

10 óra-különlegességünk és pedig:

Finom nikkel-remontoir, kitünő, beosztva 36 órára, I. rendü mű	K. 5.—
Legjobban kedvelt nikkel-anker remontoir Rosskopff-rendszer	» 8.50
Fekete-fém remontoir 3 fémfedővel	» 7.50
Fehér-fém kettős fedéllel aranyszegélylyel	» 7.50
Aranyozott rem. 3 aranyozott fedővel	» 7.50
Óriás nikkel horgonyóra	» 10·—
I-ső rendü ezüst ismétlő aranykerettel	» 8.50
Ugyanaz nők részére	» 9.—
I. rendü ezüst uri horgonyóra, 3 ezüst fedővel	» 13.—
Ugyanaz tula-ezüst	» 15.—

Egy fajtából 3 óra vétele után vámmentes megküldés Egyes mintadarab 1 koronával többe jön. Szétküldés a pénz előre beküldése mellett, vagy utánvét mellett. Kicserélés megengedtetik. Olcsó árainkért már számos elismerést kaptunk ugy órakészitőtől mint kereskedőtől, miután jó és biztos kereslethez segitettük.

Uhren-Engros-Haus

S. Kommen & Co., BASEL, (Schweiz)

Fiók BREGENZ (Vorarlberg.)

Levélposta, 25 f., levelezőlap 10 f.

Szőllőmívelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez

valamint

a gyümölcsfákat kárositó rovarok,

továbbá

a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph.

és társa féle

szabadalmazott

önmüködő

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„Syphonia“

fecskendői a legjobbaknak bizonyultak, a melyek **szivattyuzás nélkül** a folyadékot **önműködőleg** a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek **már sok ezerre menő példánya** van alkalmazásban **és számos elismerő bizonyitvány** igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph.

és társa

legujabb szerk.

»AGRICOLA«

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalma-prések kézi használatra, kukoricza-morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak.

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

Bécs, II. Taborstrasse 71

több mint 400 arany-, ezüst- és bronczéremmel kitüntetve.

Kimeritő árjegyzékek és elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. — Képviselők és ismételadók alkalmaztatnak.

Négy kiállitáson egyhangulag kitüntetve szép és jó munkáért.

A jó izlést legjobban fölismerjük az emberben, ha a cipőire nézünk. Azért bátor vagyok minden helybeli és vidéki urhölgyet és urat 1877. óta fennáló **cipőüzletemre** figyelmeztetni.

NÁLAM KÉSZÜL

- a legkönnyebb uri cipő . . . . . .
- a legkönnyebb női cipő . . . . . .
- a legszebb szalon-cipő . . . . . .
- a legszebb és legjobb utcai cipő . . .
- a legszebb és legjobb gazdasági cipő .
- a legszebb és legjobb gazdasági csizma
- a legszebb és legjobb vadász csizma .
- a legszebb és legjobb katona-cipő . . .
- a legszebb és legjobb tiszti-csizma . .

a mi jele annak, hogy Európa minden államában vannak rendelőim. Raktáron csak **saját készitményt** tartok férfi-, női- és gyermekcipőkben. **Megrendelések a beküldött mérték vagy mintacipő után pontosan teljesittetnek.** Kitünő tisztelettel:

Reisch János

cipész, a pécsi m. kir. hadapródiskola czipőszállitója.

Négy kiállitáson egyhangulag kitüntetve szép és jó munkáért.

Rigoder-Szabolcsi-országut 57. sz.

ház (Nefelejts-csárda),

mely áll 5 lakás és egy korcsma-helyiségből, jutányos árért eladó, esetleg bérbeadó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Külön bejáratu, csinosan berendezett

utcai-szoba

Percel-utca 40. sz. alatt

azonnal kiadó.

A pécsi igen tisztelt közönségnek ez uton tisztelettel tudomására hozzuk, hogy **a valódi és világhirü „Schönmann"-féle**

Ambrè és Cairó-féle

czigaretta hüvelyek

egyedüli eladási jogát özv. Tausz Vilmosné

dohánykülönlegességi raktárának **adtuk át.**

Hogy ezen, még eddig felülmulhatlan hüvelyek elterjedését előmozditsuk, a fenti cégnek oly olcsó árakat adtunk kézre, hogy képes **100 hüvelyt 20 krért, 1000 drbot frt 1·80 adni.**

Ezáltal mindenkinek lehetővé van téve **jó papirt olcsó áron** használhatni.

Teljes tisztelettel

Schönmann & Singer.

! ! Balokányi uszoda megnyitás ! !

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

balokányi uszodát

vasárnap, azaz junius hó 2-án megnyitom.

Az uszoda teljesen ujjá alakitva és a n. é. közönség kényelmére a jelenkor igényeinek megfelelőleg rendeztetett be.

Omnibusz kocsik közlekednek a Széchenyi-térről az uszodáig reggel 8—12 óráig, délután 4 órától estig, személyenkint 12 fillérért.

Kirándulásokra omnibusz kocsik mérsékelt dijért kaphatók. Megrendelhető az uszoda-pénztárnál.

Minél számosabb látogatást kér

tisztelettel

Jakobovits Adolf.

Indicatio: **A légző- és emésztő-szervek mindennemü katarrusos meghülésénél,** valamint **vérszegénységnél** stb. Ellen-indicatio: **aszkórnál.**

GLEICHENBERG gyógyhely

Alkali muriatikus források: **Constantin-** és **Emmaforrás**; alkalikus muriatikus vasas savanyuviz forrás: **Jánoskut**; tiszta vasas savanyuviz: **remeteforrás**; **savó, sterilizált tej** (száraz étkezés) **kefir, quelsool-belélegzés, fenyő-tü gőzök inhallálása,** mindkettő magánkabinban, **respiratios-készülék; pneumatikus kamarák; édes ásványvizek** és **pezsgő kalorizátor fürdők, fenyőtü- és acélfürdők. — Nagy hydroterapikus intézet, terep-kura. Enyhe, nedves-meleg pormentes, szélcsendes levegő, erdős dombvidék.**

Fürdőidény: május 1-től szeptember végéig.

Értesités és prospektus ingyen.

Lakás és kocsimegrendelés:

Gyógygazgatóságnál Gleichenberg.

A mélyen tisztelt

hölgy-közönség

becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Jókai-tér 3. sz.** alatt **(I. emelet jobbra.)**

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legelegánsabb franczia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanitom.

Támaszkodva a 28 év alatt **Párisban** Madame Briolle-nél (Versaill, boulevarde Sebastopol), **Bécsben** Madame Spitzer-nél, **Budapesten** Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, **Brassóban** László M. L. és Társa cégnél, **Drezdában** az angol és franczia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztositom a jelentkező hölgyeket a szakszerü és biztos sikerü eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandij egy-egy jelentkező után **15** frt.

Minden tanuló hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állithat össze magának.

Midőn mindezeket közhirré teszem, tudatom, hogy elvállalok franczia és angol szabásu **ruhák** és **kabátok elkészitését** a legelegánsabb kivitelben.

Bővebb felvilágositást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

Mindenki

meggyőződést

szerezhet, hogy

Klein Sándornál

Pécs, Széchenyi-tér 7.

van a legolcsóbb, legjobb

férfi és gyermek-

RUHA

beszerzési forrás.

Rendkivüli **olcsó árak mellett** minden ruhadarab kitünő minőségü szövetből, tartósan és izlésesen van elkészitve.

Midőn még t. vevőim figyelmét azon kedvezményre is felhivom, hogy javitások és ruhák vasalását dijazás nélkül elvállalom, vagyok kitünő tisztelettel

Klein Sándor.

Telefon 143.

TICHY ALADÁR

Telefon 143.

fémárugyár, épület- és műbádogos s vizvezeték-felszerelő-műhely

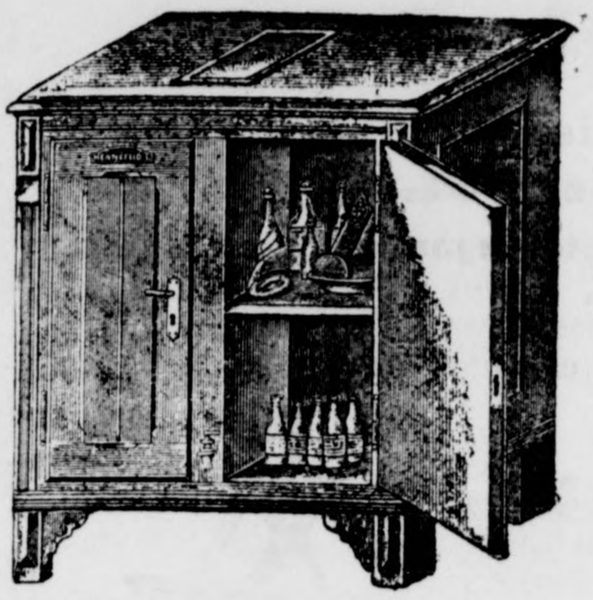

PÉCSETT, Jókai-(Kis)-tér 11. szám.

Készit épület- és diszmű (ornamentikai) bádogos munkát.

Elvállal vizvezeték-, fürdő-, csatornázás-, closett-, villamos csengő és villámháritó berendezési munkát.

Nagy választékban raktáron **fürdő- és ülőkádak, jégszekrények,** konyhaedények stb.

Bádogtetők, tetőcsatornák, tornyok stb., valamint azok javitása és festése igen olcsón elvállaltatik, megrendelések mérték vagy rajz után gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

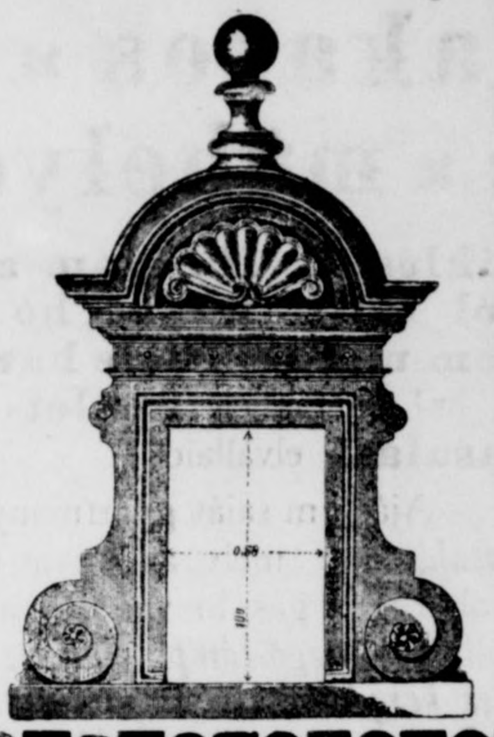

Fürdő- és ülőkádak kikölcsönöztetnek.

Legszebb kirándulási hely!

Pécs-Bányatelepen az 1000 éves gesztenyefához cimzett vendéglő!

Van szerencsém a n. t. kiránduló közönségnek tudomására adni, hogy helyiségemben az idén is, ugy mint minden évben

kellemes

üdülő helyet

talál.

Jó és izletes ételek, kitünő italok, pontos kiszolgálás mellett kaphatók.

Minden vasár- és ünnepnapon zene.

Társaskocsik a Magyar Király szállótól naponta a szükséglethez képest közlekednek.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Gebhardt István,

vendéglős.

Egész lakások, valamint **egyes szobák, termek, lépcsőházak, folyosók stb.**

legszebb és tartós kifestését eszközli a lehető

legjutányosabb árak mellett

MARXREITER VICTOR

40 év óta fennálló és a legjobb hirnévnek

elismert

szoba, templom és disz-festő cég

Pécsett, Zrinyi-utca 3. szám.

(Jókai-tér alatt.)

Templom festéseket képekkel vagy a nélkül a legművészieseb kivitelben.

. . . Legujabb minták nagy választékban a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig

Huzás visszavonhatatlanul 1901. junius 25-én.

Főnyeremény:

30 000 korona értékü

CONCORDIA sorsjegyek á 1 korona.

ajánlja

SCHAPRINGER J. bank- és váltó-üzlet

ULLMANN M. K. bank- és váltó-üzlet

Pécs.

Műhely-változás!!!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy

lakatos × × × × × × műhelyemet

Siklósi-u. 10. szám alatti házból 1901. május hó 1-én Citrom-u., Köszl-féle házba helyezem át, hol mindenféle **épület- és butorvasalást** elvállalok.

Ajánlom saját gyártmányu *sarok ágyvasalásomat*, mely az ágyat összehuzza és ezáltal az ingás ki van zárva; továbbá elvállalok *függő-lámpa elhelyezéseket, az összes konyha eszközök javitását, utazó kosár, koffer és táskák vasalását és javitását; cimtáblák készitését és elhelyezését, vasbutor javitását.*

Kiváló tisztelettel:

Műncz József,

műlakatos.

SANITAS! SANITAS! SANITAS!

CSIHÁLEK SÁNDOR

kárpitos és diszitő,

PÉCSETT, Király-uteza 34. sz.

A **Sanitas Higieniai szédszedhető ruganymadracz egyedüli készitője** ajánlja ezen matraczokat, melyek a legtöbb kulturállamokban épp igy Magyar- es Németországban törvényesen védve vannak. Különösen **szállodákban, kórházakban és családok figyelmébe.**

Továbbá kárpitos és diszitő **műhelyét** és nagyválasztéku raktárát kárpitozott butorokban.

Javitások, ugymint szobakárpitozások a legjutányosabb árakért elfogadtatnak.

Könnyü kezelés

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony" védjegyre és a „Richter" czégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólvan minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók,
Rudolstadt.

GYOMORBAJOSOKNAK!

Mindazoknak, kik meghülés vagy a gyomor tulterhelése, ugy hiányos, nehezen emészthető, nagyon forró vagy nagyon hideg ételek, vagy rendetlen életmód által valamely gyomorbajt, mint:

gyomorkatarhust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást tapasztalnak, ez alkalommal jó házi szer ajánltatik, melynek kitünő hatása évek óta ki van próbálva. Ez pedig a

Ullrich Hubert-féle füszerbor

Ezen füszerbor különféle kitünő, gyógyitó hatásu füszerekből és jó borokból állittatik elő és erősiti az ember emésztő szerveit. Füszerbor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegiti a vérnek ujjá való képződését.

A füszerbornak kellő időben való alkalmazása által a gyomorbajok csirájában elfojtatnak. Azért nem szabad késlekedni a kellő időben való **használatba vétellel.** Jelenségek mint: **fejfájás, böfögés, gyomorégés, szédülés, rosszullét hányással,** melyek **kronikus** (idült) **gyomorbajoknál** mindinkább fellépnek, eltünnek már néhány bevevés után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint **kólikás fájások, szivdobogás, álmatlanság,** valamint **vérkeringési zavarok a** májban, vesében és a **hemorrhoidál** (aranyeres) **bajok** a füszerborral igen gyorsan megszünnek. A füszerbor megszünteti a **rossz emésztést** és eltávolit könnyü székeléssel a gyomorból és belekből mindennemü emészthetlen és rossz anyagot.

Sápkór, vérszegénység, erőtlenség, a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. **Étvágytalanság, idegesség és lehangoltság, heves fejfájás, álmatlan éjjelek** elsatnyitják lassan az ilyen egyéneket. Füszerbor az elgyengült életerőnek uj impulzust ad. Füszerbor fokozza az étvágyat, előmozditja az emésztést és táplálkozást, serkenti az anyagcserét és a vérképződést, lecsilapitja az idegeket és uj életkedvet teremt. Számtalan elismerő és köszönő levél bizonyitja ezt.

Füszerbor kapható palackokban **1 frt 50 kr. és 2 frtért az összes gyógyszertárakban** Pécsett, Szabolcson, Szt-Lőrincen, Pécsváradon, Nádasdon, Sásd on, Német-Bólyban, Villányban, Siklóson, Bar.-Sellyén, Szigetváron, Kaposváron, Dombováron, Mágocson, Bonyhádon, Szegzárdon, Báttaszéken, Duna-Szekcsőn, Mohácson, B.-Baánban, Valpón, Dlne-Miholácon, Barcson, Nagy-Atádon, Igalban, Gyönkön, Tolnán, Baján, Bezdánban, Apatinban, Dárdán, Eszéken stb. és az ország összes gyógyszertáraiban.

Postai szétküldés Pécsről, bármelyik gyógyszertárból, az Osztrák-Magyar-Monarchia bármely helységébe három palacktól kezdve.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kérjünk kizárólag

Ullrich Hubert-féle füszerbort.

Az én füszerborom nem titkos szer; tartalma: Malagabor 450,0, borszesz 100,0, glycerin 100,0, vörös-bor 240,0, vadberkenye lé 150,0, cseresnyelé 320,0, kömény, ánizs, örvénygyökér, amerikai erőgyökér, tarnics gyökér, kálmos gyökér mindegyikből 100,0 rész. Ezen részek keverendők.

Szabadalmazott sodronyüveg.

A legjobb és modernebb üvegezési anyag felsővilágitás és oldalüvegezésre vaspálya-csarnokok, világositó udvarok, gépmühelyek, raktárak, erkélyek, mindenféle tüzbiztos de átvilágitó elrekesztések, jelzőtáblák stbire.

Készittetik 4-től 30 miliméter vastagságban és 2·5 □ méter területig.

Előnyei: A lehető legnagyobb törési ellenállás, magasfoku tüz-ellenállás, kitünő fényátbocsájtó képesség, könnyü tisztithatóság, nagy megtakaritás a vasszerkezeteknél stb. stb.

A legjobb sikerrel és nagy mértékben alkalmaztatott a legtöbb állami és magánépitkezéseknél, több bel- és külföldi vasuttársulatnál kötelezőleg bevezetve.

Óvó-burkolat sodronyüvegből vizállás-mutatóknál gőzgépek- és kazánokon.

Kemény üvegöntvény padlólapok járást kibiró felső-világitóknak erős anyagból, sima és mintázott felszinnel, egész vagy félfehér, sodronybetéttel, vagy a nélkül.

Üveg-tetőcserép és **szegély-cserép** egészen vagy félig fehér, sodronybetéttel vagy a nélkül, a legkülönfélébb formákban és nagyságban

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie
vorm. Fridr. Siemens
NEUSATTL, bei Elbogen (Böhmen.)

Gyártatnak még: Mindenféle palackok, palackzárak, öntött- és préselt üvegek, disz- és vágott üvegek (szabadalm üvegbetük) stb.

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában Pécsett, 1901.